

Motion till riksdagen

1987/88:So249

av Alf Svensson (c)

om nykterhetsnämnder, m. m.

Före kommunsammanslagningen, när Sverige bestod av många små kommuner, fanns inom varje kommun en nykterhetsnämnd. De politiska partierna hade ofta sett till så att ledamöterna i nykterhetsnämnderna var personer som var ideellt engagerade och intresserade av att hjälpa familjer och individer som fastnat i alkoholism. Nykterhetsnämnden hade inte sällan möjligheten att på ett positivt sätt ingripa och göra en social insats på ett tidigt stadium, innan individen gått ner sig och fastnat i ett gravt alkoholberoende.

Det kan intygas av alla socialt arbetande och säkerligen av de allra flesta medborgarna att det är gränslöst svårt, många betecknar det som omöjligt, för kommunerna att rehabilitera alkoholister. Stora ekonomiska insatser görs av kommunerna, men resultaten man når är nedslående.

Alla politiska partier och rader av organisationer uttalar att alkoholen utgör "Sveriges största sociala problem". De som står för eller ansluter sig till ett dylikt påstående måste givetvis för sin egen trovärdighets skull se till att man konkret och oförtrutet tar itu med "det största sociala problemet". I den politiska debatten kan man omöjligt påstå att den uppmärksamhet som "problemet" får står i någon som helst rimlig proportion till påståendet "Sveriges största sociala problem". Beträffande alkoholpolitiken godtas på ett sätt som vore otänkbart på varje annat område i samhället, att den starke skall ha rättigheter och svängrum trots att det går ut över den svaga och redan förnedrade. Uttrycket solidaritet har knappast alls fått hemortsrätt inom alkoholpolitiken.

När nykterhetsnämnderna lades ner i kommunerna, eller måhända mer korrekt uttryckt gick upp i socialnämnderna, skedde detta med motivering- en att socialnämnderna mer skulle kunna se till helheten, det sociala sammanhanget i vilket de alkoholberoende levde, än vad nykterhetsnämnderna kunnat. Det är lätt att känna sympati för detta resonemang, men det är desto svårare att tro att det kom att fungera i verkligheten. Nykterhetsnämnderna hade förvisso alla möjligheter och allt intresse av att se sin "klients" totala situation och gjorde så också. Socialnämnderna är i regel så ockuperade av allsköns uppgifter att de snarare kommer att se "klienten" ur ett snävare perspektiv än vad nykterhetsnämnderna gjorde. Jag påstår således att nykterhetsvården och den förebyggande och "hejdande" verksamheten inom alkoholpolitiken i de flesta fall fungerade bättre ute i kommunerna på den tiden kommunerna höll sig med nykterhetsnämnder.

Uppfattningen att den person som behöver vård och rehabilitering måste

få sin situation allsidigt betraktad är självfallet helt korrekt. För att detta sedan skall få någon praktisk betydelse är det vida mer betydelsefullt att hon/han erhåller familjevård än att myndigheten heter socialnämnden.

Alkoholisten kan knappast rehabiliteras om inte vederbörandes familj också samtidigt rehabiliteras. Det är i själva verket en absurd vårdidé att ta alkoholisten ur dennes söndertrasade och miserabla familjemiljö och efter ett antal veckor placera tillbaka henne/honom till samma miljö. Samtliga familjemedlemmar måste delta i rehabiliteringsarbetet för att den nödvändiga "sammanläkningen" skall kunna ske. Det är därför, anser vi i kristdemokratiska samhällspartiet (kds), helt nödvändigt att familjevården för alkoholisterna byggs ut.

Mot. 1987/88

So249

Hemställan

Mot bakgrund av det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag om sådan ändring i lagstiftningen att nykterhetsnämnder blir obligatoriska i samtliga kommuner,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om vikten av satsningar på familjevården.

Stockholm den 21 januari 1988

Alf Svensson (c)